

Kirkko ja kaupunki -median talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma 2024

Kirkko ja kaupungin johtokunta 16.08.2023 § 65
480/02.00.01/2023

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Kirkko ja kaupungin johtokunta
1) käsittelee päätoimittajan johtokunnalle valmistelemaat seuraavan vuoden talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman.
2) päättää talouden tasapainottamistoimenpiteistä vaihtoehdossa yksi kuvatulla tavalla.
3) valtuuttaa päätoimittajan toimittamaan mediatoimituksen talousarvioehdotuksen Helsingin seurakuntayhtymän talouspalveluille, liitettäväksi osaksi Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2024 toiminta- ja taloussuunnitelmaa.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin 14 puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Selostus

Kirkko ja kaupungin johtokunta asetti 29.3. (§ 37) yhteiselle mediatoimituksen vuoden 2024 talousarviokehukseksi 4 868 822 euroa. Samalla johtokunta totesi, että kiinteiden kulujen osuus kehyksessä on 1 898 822 euroa. Paino- ja jakelukuluihin on varattu 2 970 000 euroa. Espoon, Helsingin, Vantaan ja Kauniaisten seurakuntayhtymät ovat valmistelleet budjettinsa tämän mukaisesti. Samalla ne ovat päättäneet tilata eri määrän Kirkko ja kaupungin numeroita ja ottaneet tämän huomioon budjeteissaan. Espooseen ja Kauniaisiin menee ensi vuonna 20, Vantaalle 18 ja Helsinkiin 17 lehteä. Sopimuksen mukaan paino- ja jakelukulut laskutetaan toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

Johtokunta totesi myös, että Kirkko ja kaupunki -median tuotot kohdistetaan kiinteisiin kuluihin. Tuottoja tulee lähinnä ilmoitusmyynnistä Kirkko ja kaupunkiin sekä Jouluradioon, sponsorituloista Jouluradioon ynnä muiden kuin pääkaupunkiseudun seurakuntien maksamista osuuksista Jouluradion teknisiin kustannuksiin, kuten FM-lähettimeihin.

Kiinteiden kulujen osuus liittyy median sopimuksessa olevaan tavoitteeseen kustannussäästöistä. Median toiminnan kannalta tuo tavoite on erittäin vaikeasti toteutettava. Talousarvio pitää laatia annetun kehyksen mukaisesti ja sen pitää olla valmis 26.8. mennessä. Kuluja on talousarvioehdotuksesta leikattu niin paljon, että loppuleikkaukset vaarantavat joidenkin median osa-alueiden toiminnan. Ainakaan lisäleikkauksia ei enää voida tehdä ilman rakenteellisia toimia. Olisi kuitenkin tarkoituksenmukaista päättää suurimmista median tulevaisuuteen liittyvistä ratkaisuisista vasta tilinpäätöksen, Jouluradion tuotantokauden kokemusten ja kuluvana syksynä toteutettavan painokilpailutuksen jälkeen.

Kiinteissä kuluissa erotus vuoden 2023 kehyksen ja 2024 kehyksen välillä on 150 111 euroa. Kehysten vertailua tosin hankaloittaa se, että kuluvan vuoden budjetissa kehys on toteutettu osin niin, että talousarviolukujen vertailu on hankalaa. Yhden työntekijän palkkakuluista siinä on ilmeisesti vain puolet ja ICT-palvelut ja asiantuntijapalvelut on budjetoitu aiemmista vuosista poikkeavilla tavoilla. Päätoimittaja on nyt joka tapauksessa pyrkinyt tavoitteen mukaisesti karsimaan ensi vuoden kiinteistä kuluista kaiken sen, mikä ilman rakenteellisia muutoksia on mahdollista. Karsittavaa on jäljellä 72 630 euroa.

Vuoden 2023 aikana on päätetty jättää täyttämättä julkaisupäällikön ja uutispäällikön paikat. Näistä julkaisupäällikkö oli huomioitu jo kuluvan vuoden budjetissa niin, että palkkamenoja oli vain kolmeen ensimmäiseen kuukauteen. Uutispäällikön tehtävästä luovuttiin keväällä 2023. Vuoden 2024 aikana vähennystä tulee vielä puoli henkilötyövuotta. Lisäksi budjetista leikataan avustajien palkkioista 21 700 euroa. Nämä yhdessä johtavat siihen, että toimitus ei pysty tekemään yhtä paljon juttuja kuin aiemmin. Leikkaus uutistoimintaan on suuri, vaikka tilannetta pyrittiin paikkaamaan toimituksen sisäisin järjestelyin. Koska palkkamenoihin täytyy tehdä viiden prosentin palkankorotusvara leikkaukset eivät tuo toivottua säästöä, vaan säästö jää 17 500 euroon.

Kuluvan vuoden budjetissa ICT-kulut ja asiantuntijapalvelut vaikuttavat yhteensä selvästi alimoitetuilta verrattuna aiempien vuosien toteumaan. Eroa vuoden 2022 toteuman ja kuluvan vuoden talousarvion välillä on yli satatuhatta euroa. Kun on kyse muun muassa median kannalta olennaisista tietokonejärjestelmistä, verkkosivuista ja sosiaalisen median työkaluista sekä Jouluradion musiikinhallinnasta ja FM-lähettimistä on hyvin riskialtista alimitoittaa nämä menot. Asiantuntijapalkkioista maksetaan myös jonkin verran yrityksen kautta työtä tekevien freelancetoimittajien palkkioita sekä erilaista teknistä tukea. Nämä menot painottuvat muun muassa Jouluradion sesongin vuoksi loppuvuoteen, joten tämänhetkinen kuluseuranta ei näytä realistista tilannetta. Näihin menoihin on talousarvioesityksessä varattu 41 000 euroa kuluvaan vuoteen enemmän rahaa. Jos budjetin tasapainottamiseen ei muu auta, kuluja voidaan leikata tästä esimerkiksi noin 30 000 euroa. Toinen asia sitten on, kuinka realistista se on.

Leikkauksia on tehty myös matkakustannuksista, koulutuksesta, mainonta- ja markkinointipalveluista, tutkimustoiminnasta, ravitsemuspalveluista ja tilikauden ostoista, joihin sisältyvät muun muassa ICT-laitteet. Ostot on pienennetty puoleen. Sisäiset vuokrat laskevat 7 900 eurolla. Jos ja kun ensi vuonna halutaan tehdä digistrategia ja jouduttaneen suunnittelemaan lehti uudistus koulutus- ja tutkimusrahoja ei voi leikata nollaan.

Leikkaukset on siis viety niin pitkälle kuin se nykymallissa voidaan viedä, jopa riskirajoille nykyisenlaajuisella lehdellä, verkkomedialla ja radiolla. Jäljellä on vain vielä vaikeampia vaihtoehtoja. Niistä ensimmäinen ei nykytiedoilla lisää seurakuntien menoja, mutta vaatii sitä, että kiinteiden kulujen ja paino- ja jakelukulujen suhteeseen voitaisiin puuttua.

Paino- ja jakelukuluihin on varattu enemmän rahaa kuin niihin nykyhinnoilla ja tämänvuotisen toteuman perusteella menisi. Maaliskuun johtokunnan kokouksen esittelyssä mainittiin, että niihin on tehty varaus mahdollisesti nousevien kustannusten vuoksi. Tämänhetkisen kustannustason mukaan pelivaraa saattaisi jakelu- ja painokustannuksissa olla yhteensä jopa 120 000 euroa. Suurin tekijä tässä on painokustannusten lasku vuoden aikana. On järkevää joka tapauksessa varautua mahdollisiin hinnankorotuksiin, jotka Postin sopimus mahdollistaa ja joita painokilpailutus saattaa tuoda tullessaan. Jakelukuluista voitaisiin budjetista tästä huolimatta leikata 20 000 euroa ja painokuluista 52 000 euroa ja näin päästä tasapainoon. Seurakunnille tällainen budjetin sisäinen muutos ei toisi ylimääräisiä kustannuksia. Jos paino- ja jakelukuluissa tapahtuu jotain yllättävää, muutoksia muualla voidaan tehdä kesken vuotta. Tämä on ensimmäinen vaihtoehto.

Toinen vaihtoehto on jatkaa juustohöylällä ja lisätä talousarvion tuottoarviota. Kuten edellä todettiin asiantuntijapalveluista, voidaan ottaa pois vielä 30 000 euroa, mutta

se on riskialtista, sillä jäljellä on enää toiminnan kannalta välttämättömiä menoja. Ilmoitusmyynnin, johon on laskettu mukaan myös Jouluradion sponsoritulot, tuottoarviota voidaan nostaa 42 000 eurolla. Kuinka realistista tämä on, on toinen asia. Kun printtilehtiä on leikattu, printtilehden ilmoitusmyynnin tuotto jäänee jo nyt tavoitteestaan.

Kolmas vaihtoehto on puuttua henkilöstömenoihin. Tätä ei voida ensi vuonna tehdä eläköitymisten kautta, niitä on tulossa vasta seuraavina vuosina. Tämän toimenpiteen seuraukset vaikuttavat henkilöstön jaksamiseen ja hyvinvointiin sekä median tulevaan kehittämiseen. Henkilöstön osalta on kestävästi noudattaa vakaata ja ennustettavaa henkilöstöpolitiikkaa ja saada sitoutuneet ja kokeneet osaajat pysymään toimituksessa.

Neljäs vaihtoehto on yhdistelmä kahdesta ensin mainitusta. Lisätään hieman tuottotavoitetta ja vähennetään menoarviota paino- ja jakelulaskusta. Tämä vaihtoehto pitää sisällään sen, että kehitystä seurataan ja tehdään jo keväällä tarpeellisia muutoksia, jos on tarpeen tehdä. Kuluvan vuoden tilinpäätöksellä on asiaan vaikutusta.

Ensimmäinen ja neljäs vaihtoehto tarkoittavat käytännössä sitä, että kiinteitä kuluja laskutetaan seurakunnista keväällä arvioitua enemmän ja paino- ja jakelukuluja vähemmän edellyttäen, että paino- ja jakelukustannukset pysyvät aisoissa. Jos eivät pysy, on tarpeen joka tapauksessa arvioida muita ratkaisuja. Seurakuntien kokonaiskulut eivät ilman erillisiä yhteisiä päätöksiä kuitenkaan nouse.

Isommat rakenteelliset ratkaisut liittyvät Kirkko ja kaupungin printin laajuuteen ja Jouluradion tulevaisuuteen. Ennen kuin kummastakaan tehdään ratkaisuja, olisi hyvä saada selville faktat eli painokilpailutuksen tulos ja Jouluradion kuluvan vuoden kokemukset. Lisäksi on syytä selvittää omistajien tahtotila. Olennaista on myös turvata seurakuntien viestinnän tavoitavuus. Tavoitteeksi rakenteellisille ratkaisuille on syytä ottaa jo ensi vuoden helmikuu, eikä vuoden 2026 alkua, jotta esimerkiksi lehti uudistus ja digistrategia ehditään valmistella huolellisesti tehtyjen päätösten pohjalta. Päätöksiä tarvitaan myös ilmoitusmyynnin tulevan kilpailutuksen vuoksi.

Päätöimittäjän ehdotus on, että johtokunta valitsisi vaihtoehdon yksi.

Talousarvioon liittyy Helsingin seurakuntayhtymän valmisteluprosessissa ensi vuoden toiminta- ja taloussuunnitelma. Kirkko ja kaupunki -median toimintasuunnitelmassa vastataan Helsingin seurakuntayhtymän yksiköilleen tekemiin kysymyksiin. Päätöimittäjä on laatinut suunnitelman niin, että siinä otetaan soveltuvin osin huomioon myös Espoon ja Vantaan seurakuntayhtymien sekä Kauniaisten suomalaisen seurakunnan strategiat. Toimintasuunnitelmaan, joka on liitteenä, on kirjattu kolme toiminnallista tavoitetta. Lisäksi käydään läpi henkilöstötilanne ja seurakuntalaisten osallisuus toimintaan.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Päätöimittäjä Pauli Juusela, p. 09 2340 4020, pauli.juusela@kirkkojakaupunki.fi